

Bruxelles, den 23.5.2022
COM(2022) 626 final

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

**om Sloveniens nationale reformprogram 2022 og med Rådets udtalelse om Slovenien
stabilitetsprogram 2022**

{SWD(2022) 626 final} - {SWD(2022) 640 final}

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Sloveniens nationale reformprogram 2022 og med Rådets udtalelse om Slovenien stabilitetsprogram 2022

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker¹, særlig artikel 5, stk. 2,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet,

som henviser til konklusioner fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og

som tager følgende i betragtning:

- (1) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241² om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten trådte i kraft den 19. februar 2021. Genopretnings- og resiliensfaciliteten yder finansiel støtte til gennemførelse af reformer og investeringer og bidrager således med en finanseffekt finansieret af Unionen. Den bidrager til den økonomiske genopretning og til gennemførelsen af bæredygtige og vækstfremmende reformer og investeringer, navnlig til fremme af den grønne og den digitale omstilling, og vil samtidig styrke modstandsdygtigheden og den potentielle vækst i medlemsstaternes økonomier. Den hjælper også med at skabe mere holdbare offentlige finanser og styrke væksten og jobskabelsen på mellemlang og lang sigt. Det maksimale finansielle bidrag for hver medlemsstat inden for

¹ EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1.

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17).

rammerne af genopretnings- og resiliensfaciliteten blev i overensstemmelse med artikel 11, stk. 2, i forordning (EU) 2021/241 ajourført den [XX]. juni 2022.

- (2) Den 24. november 2021 vedtog Kommissionen den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst, som markerede starten på det europæiske semester 2022 for samordning af de økonomiske politikker. Den tog behørigt hensyn til bekræftelsen på det sociale topmøde i Porto i maj 2021 af det fælles tilsagn om at fortsætte gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder, som blev proklameret af Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen den 17. november 2017. Det Europæiske Råd godkendte prioriteterne i den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst 2022 den 25. marts 2022. Den 24. november 2021 vedtog Kommissionen på grundlag af forordning (EU) nr. 1176/2011 ligeledes rapporten om varslingsmekanismen, hvori Slovenien ikke blev udpeget som en af de medlemsstater, for hvilke der skulle gennemføres en dybdegående undersøgelse³. Samme dato vedtog Kommissionen en henstilling med henblik på Rådets henstilling om den økonomiske politik i euroområdet, som blev vedtaget af Rådet den 5. april 2022, samt forslaget til den fælles rapport om beskæftigelsen 2022, der indeholder en analyse af gennemførelsen af retningslinjerne for beskæftigelsen og principperne for den europæiske søjle for sociale rettigheder, og som blev vedtaget af Rådet den 14. marts 2022.
- (3) Ruslands invasion af Ukraine i kølvandet på den globale pandemi har ændret den geopolitiske og økonomiske situation betydeligt. Invasionens indvirkning på medlemsstaternes økonomier har bl.a. kunnet mærkes gennem højere energi- og fødevarerpriser og svagere vækstudsigter. De højere energipriser presser især de mest sårbare husholdninger, som er ramt eller risikerer at blive ramt af energifattigdom. EU oplever også en hidtil uset tilstrømning af personer, der flygter fra Ukraine. I den forbindelse blev direktivet om midlertidig beskyttelse den 4. marts 2022 taget i brug for første gang⁴ med henblik på at give fordrevne personer fra Ukraine ret til lovligt ophold i EU samt adgang til uddannelse, arbejdsmarkedet, sundhedsydelser, bolig og sociale sikringsordninger.
- (4) Under hensyntagen til en økonomisk og geopolitisk situation i hastig udvikling genoptages den brede samordning af den økonomiske politik og beskæftigelsespolitikken inden for det europæiske semester i 2022, idet forløbet også tilpasses gennemførelseskravene i forbindelse med genopretnings- og resiliensfaciliteten som skitseret i den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst 2022. Gennemførelsen af de vedtagne genopretnings- og resiliensplaner spiller en vigtig rolle for opfyldelsen af målene for samordning af den økonomiske politik under det europæiske semester, eftersom planerne indeholder foranstaltninger til at håndtere alle eller en betydelig del af de relevante landespecifikke henstillinger, der blev udstedt i forbindelse med semesterforløbet i 2019 og 2020. De landespecifikke henstillinger fra 2019 og 2020 er fortsat yderst relevante for genopretnings- og resiliensplaner, der er blevet revideret, ajourført eller ændret i henhold til artikel 14, 18 og 21 i forordning (EU) 2021/241, hvilket gælder for alle landespecifikke henstillinger, der blev udstedt før datoen for den modificerede plan.

³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 af 16. november 2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer (EUT L 306 af 23.11.2011, s. 25).

⁴ Rådets gennemførelsesafgørelse (EU) 2022/382 af 4. marts 2022 om konstatering af massetilstrømning af fordrevne personer fra Ukraine som omhandlet i artikel 5 i direktiv 2001/55/EF og deraf følgende indførelse af midlertidig beskyttelse (EUT L 71 af 4.3.2022, s. 1).

- (5) Den generelle undtagelsesklausul har været aktiveret siden marts 2020⁵. I sin meddelelse af 3. marts 2021⁶ indtog Kommissionen den holdning, at beslutningen om, hvorvidt den generelle undtagelsesklausul skal deaktiveres eller fortsat skal anvendes, bør træffes som led i en overordnet vurdering af økonomiens tilstand med niveauet for den økonomiske aktivitet i Unionen eller i euroområdet sammenlignet med niveauet før krisen (ultimo 2019) som det bærende kvantitative kriterie. Den øgede usikkerhed og de alvorlige nedadrettede risici for de økonomiske udsigter som følge af krig i Europa samt de hidtil usete stigninger i energipriserne og de vedvarende forstyrrelser af forsyningskæderne berettiger, at stabilitets- og vækstpagtens generelle undtagelsesklausul fortsat er aktiveret i hele 2023.
- (6) Ifølge den fremgangsmåde, der følges i Rådets udtalelse af 18. juni 2021 om stabilitetsprogrammet 2021, bestemmes den finanspolitiske kurs i øjeblikket bedst ud fra ændringen i primære udgifter (ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden), idet der ses bort fra kriserelaterede midlertidige nødforanstaltninger i forbindelse med covid-19, mens udgifter finansieret med ikketilbagebetalingspligtig støtte (tilskud) fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-midler medtages, i forhold til den potentielle vækst på mellemlang sigt⁷. I forbindelse med undersøgelsen af, om den nationale finanspolitik er forsvarlig, og om sammensætningen heraf bidrager til en bæredygtig genopretning i overensstemmelse med den grønne og den digitale omstilling, lægges der foruden den overordnede finanspolitiske kurs også vægt på udviklingen i de nationalt finansierede⁸ primære løbende udgifter (ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden og kriserelaterede midlertidige nødforanstaltninger i forbindelse med covid-19) samt i investeringerne.
- (7) Den 2. marts 2022 vedtog Kommissionen en meddelelse, som udstikker overordnede finanspolitiske retningslinjer for 2023 med henblik på at hjælpe medlemsstaterne med at forberede deres stabilitets- og konvergensprogrammer og dermed styrke den politiske samordning⁹. På grundlag af de makroøkonomiske udsigter i vinterprognosen 2022 bemærkede Kommissionen, at det forekommer hensigtsmæssigt at gå fra en samlet set understøttende finanspolitisk kurs i 2020-2022 til en overvejende neutral samlet finanspolitisk kurs i 2023, samtidig med at der udvises parathed til at reagere på udviklingen i den økonomiske situation. Kommissionen meddelte, at de finanspolitiske henstillinger for 2023 fortsat bør differentieres mellem medlemsstaterne under hensyntagen til eventuelle afsmittende virkninger mellem landene. Kommissionen opfordrede medlemsstaterne til at følge disse retningslinjer i deres stabilitets- og konvergensprogrammer. Kommissionen forpligtede sig til at følge

⁵ Meddelelse fra Kommissionen til Rådet om aktivering af stabilitets- og vækstpagtens generelle undtagelsesklausul, Bruxelles (COM(2020) 123 final af 20.3.2020).

⁶ Meddelelse fra Kommissionen til Rådet – Et år siden covid-19 brød ud: finanspolitisk reaktion, Bruxelles (COM(2021) 105 final af 3.3.2021).

⁷ Skønnene vedrørende den finanspolitiske kurs og dens komponenter i denne henstilling stammer fra skøn foretaget af Kommissionen på basis af de antagelser, der ligger til grund for Kommissionens forårsprognose 2022. Kommissionens forventninger til den potentielle vækst på mellemlang sigt tager ikke højde for de positive virkninger af reformer, der indgår i genopretnings- og resiliensplanen, og det kan øge den potentielle vækst.

⁸ Dvs. ikke finansieret med tilskud fra genopretnings- og resiliensfaciliteten eller andre EU-midler.

⁹ Meddelelse fra Kommissionen til Rådet – Finanspolitiske retningslinjer for 2023, Bruxelles (COM(2022) 85 final af 2.3.2022).

den økonomiske udvikling nøje og tilpasse sine politiske retningslinjer efter behov og senest i forbindelse med forårspakken under det europæiske semester i slutningen af maj 2022.

- (8) For så vidt angår de finanspolitiske retningslinjer, som blev udstukket den 2. marts 2022, tager de finanspolitiske henstillinger for 2023 hensyn til den forværrede økonomiske situation, den øgede usikkerhed og yderligere nedadrettede risici og den højere inflation sammenlignet med vinterprognosen. Den finanspolitiske reaktion skal derfor tage sigte på at forøge de offentlige investeringer i grøn og digital omstilling og energisikkerhed og på at opretholde købekraften i de mest sårbare husholdninger med henblik på at afbøde virkningerne af energiprisstigningerne og begrænse inflationspresset fra anden runde-effekter ved hjælp af målrettede og midlertidige foranstaltninger; finanspolitikken skal forblive fleksibel, så den kan tilpasses de hurtigt skiftende omstændigheder, og den skal i de enkelte lande afpasses efter deres finanspolitiske og økonomiske situation, herunder med hensyn til eksponering for krisen og tilstrømningen af fordrevne personer fra Ukraine.
- (9) Den 30. april 2021 indgav Slovenien sin nationale genopretnings- og resiliensplan til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 18, stk. 1, i forordning (EU) 2021/241. Kommissionen har i medfør af artikel 19 i forordning (EU) 2021/241 vurderet genopretnings- og resiliensplanens relevans, effektivitet, virkningsfuldhed og sammenhæng i overensstemmelse med vurderingskriterierne i bilag V til forordningen. Den 28. juli 2021 vedtog Rådet en afgørelse om godkendelse af vurderingen af Sloveniens genopretnings- og resiliensplan¹⁰. Tilrådgivelsesudvalget er betinget af, at Kommissionen i overensstemmelse med artikel 24, stk. 5, i forordning (EU) 2021/241 har truffet en afgørelse om, at Slovenien på tilfredsstillende vis har opfyldt de relevante milepæle og mål, der er anført i Rådets gennemførelsesafgørelse. En tilfredsstillende opfyldelse forudsætter, at opfyldelsen af forudgående milepæle og mål ikke er blevet tilbagerullet.
- (10) Den 28. april 2022 fremlagde Slovenien sit nationale reformprogram 2022 og sit stabilitetsprogram 2022. For at tage hensyn til de indbyrdes sammenhænge mellem de to programmer er de blevet vurderet sammen. Det nationale reformprogram 2022 afspejler i overensstemmelse med artikel 27 i forordning (EU) 2021/241 også Sloveniens halvårslige rapportering om de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af genopretnings- og resiliensplanen.
- (11) Den 23. maj 2022 offentliggjorde Kommissionen landerapporten 2022 for Slovenien¹¹. Heri foretages der en vurdering af Sloveniens fremskridt med hensyn til at gennemføre de relevante landespecifikke henstillinger, der blev vedtaget af Rådet i 2019, 2020 og 2021, og der gøres status over Sloveniens gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen med udgangspunkt i resultattavlen for genopretnings- og resiliensfaciliteten. På grundlag af denne analyse er der i landerapporten udpeget mangler med hensyn til udfordringer, som enten ikke håndteres eller kun håndteres delvist i genopretnings- og resiliensplanen, ligesom der også afdækkes nye udfordringer, herunder som følge af Ruslands invasion af Ukraine. Rapporten indeholder også en vurdering af Sloveniens fremskridt med gennemførelsen af den

¹⁰ Rådets gennemførelsesafgørelse af 20. juli 2021 om godkendelse af vurderingen af Sloveniens genopretnings- og resiliensplan (ST 10612/2021); ST 10612/2021 ADD 1).

¹¹ SWD(2022) 626 final.

europæiske søjle for sociale rettigheder og opfyldelse af EU's overordnede mål vedrørende beskæftigelse, færdigheder og fattigdomsbekæmpelse samt af fremskridtene med gennemførelsen af FN's mål for bæredygtig udvikling.

- (12) Den 29. april 2022 fremlagde Slovenien sit stabilitetsprogram 2022 i overensstemmelse med fristen i artikel 4 i forordning (EF) nr. 1466/97. Rådet har undersøgt Sloveniens stabilitetsprogram 2022, og dets udtalelse¹² afspejles især i henstilling 1 nedenfor.
- (13) Den 23. maj 2022 offentliggjorde Kommissionen en rapport i medfør af artikel 126, stk. 3, i TEUF. I rapporten redegøres der for budgetsituationen i Slovenien, eftersom landets offentlige underskud oversteg traktatens referenceværdi på 3 % af BNP i 2021. I rapporten blev det konkluderet, at underskudskriteriet ikke var opfyldt. I overensstemmelse med meddelelsen af 2. marts 2022 foreslog Kommissionen ikke at indlede en ny procedure i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud i foråret 2022, men vil i efteråret 2022 revurdere, om det muligvis skal foreslås at indlede en procedure i forbindelse med uforholdsmæssigt underskud.
- (14) Den 20. juli 2020 henstillede Rådet, at Slovenien i 2020 og 2021 skulle træffe alle nødvendige foranstaltninger i overensstemmelse med den generelle undtagelsesklausul til effektivt at imødegå pandemien, understøtte økonomien og støtte den efterfølgende genopretning. Det henstillede også, at Slovenien skulle føre en finanspolitik, der tager sigte på at opnå en forsvarlig budgetstilling på mellemlang sigt og sikre en holdbar gæld, og samtidig øge investeringerne, så snart den økonomiske situation tillader det. Ifølge data valideret af Eurostat faldt Sloveniens offentlige underskud i 2021 fra 7,8 % af BNP i 2020 til 5,2 % i 2021. Sloveniens finanspolitiske reaktion understøttede den økonomiske genopretning i 2021, mens de midlertidige nødhjælpsforanstaltninger steg fra at udgøre 5,1 % af BNP i 2020 til 3,8 % i 2021. De foranstaltninger, som Slovenien har truffet i 2021, er i overensstemmelse med Rådets henstilling af 20. juli 2020. De diskretionære budgetforanstaltninger, som regeringen traf i 2020 og 2021, var hovedsagelig enten af midlertidig karakter eller opvejet af udlignende foranstaltninger. Ifølge data valideret af Eurostat udgjorde den offentlige gæld 74,7 % af BNP i 2021.
- (15) Det makroøkonomiske scenario, der ligger til grund for budgetfremskrivningerne i stabilitetsprogrammet 2022 forekommer gunstigt i 2022 og realistisk herefter. Regeringen forventer en realvækst i BNP på 4,2 % i 2022 og 3,0 % i 2023. Til sammenligning ventes der en lavere realvækst i BNP ifølge Kommissionens forårsprognose 2022 på 3,7 % i 2022 og 3,1 % i 2023. Regeringen forventer i sit stabilitetsprogram for 2022, at det samlede underskud vil falde til 4,1 % af BNP i 2022 og til 3,0 % i 2023. Forbedringen i 2022 afspejler hovedsagelig afviklingen af de fleste nødforanstaltninger. Ifølge konvergensprogrammet vil den offentlige gældskvote falde til 73,3 % i 2022 og yderligere til 71,5 % i 2023. På grundlag af de politiske foranstaltninger, der var kendt på skæringsdatoen for prognosen, forventes der ifølge Kommissionens forårsprognose 2022 et offentligt underskud i 2022 og 2023 på henholdsvis 4,3 % og 3,4 % af BNP. Dette er højere end det underskud, der blev fremskrevet i stabilitetsprogrammet for 2022, hovedsagelig på grund af højere forventede løbende udgifter og lavere forventede indtægter fra indkomstskat. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2022 ventes den offentlige gældskvote at blive højere,

¹² I henhold til artikel 5, stk. 2, i Rådets forordning (EF) nr. 1466/97.

nemlig 74,1 % i 2022 og 72,7 % i 2023. Forskellen skyldes det større underskud begge år og den forventede lavere økonomiske vækst i 2022.

Ifølge Kommissionens forårsprognose 2022 anslås den potentielle produktionsvækst på mellemlang sigt (gennemsnit over 10 år) at være på 2,5 %. Dette skøn tager dog ikke højde for virkningerne af de reformer, der indgår i genopretnings- og resiliensplanen, og som kan øge Sloveniens potentielle vækst.

- (16) I 2022 udfasede regeringen størstedelen af de foranstaltninger, der blev truffet som reaktion på covid-19-krisen, således at de midlertidige nødhjælpsforanstaltninger forventes at falde fra at udgøre 3,8 % af BNP i 2021 til 0,5 % i 2022. Det offentlige underskud påvirkes af de foranstaltninger, der er vedtaget for at imødegå de økonomiske og sociale virkninger af stigningen i energipriserne, som ifølge Kommissionens forårsprognose 2022 anslås til 0,4 % af BNP i 2022 og forventes udfaset i 2023¹³. Disse foranstaltninger består primært af sociale overførsler til mindrebemidlede husholdninger, nedsættelser af de indirekte skatter på energiforbrug, fritagelse fra betaling af netværksafgifter og prislofter på detail- og engrospriser. Disse foranstaltninger er blevet bebudet som midlertidige. Hvis energipriserne fortsat er høje i 2023, kan nogle af disse foranstaltninger imidlertid videreføres. Nogle af disse foranstaltninger er ikke målrettede, navnlig prisloftet for brændstofpriser og de generelle nedsættelser af punktafgifterne. Det offentlige underskud påvirkes også af omkostningerne ved at tilbyde midlertidig beskyttelse til fordrevne personer fra Ukraine, som ifølge Kommissionens forårsprognose 2022 forventes at udgøre 0,1 % af BNP i både 2022 og 2023¹⁴.
- (17) Den 18. juni 2021 henstillede Rådet, at Slovenien¹⁵ i 2022 fastholder en understøttende finanspolitisk kurs, som omfatter finanseffekten af genopretnings- og resiliensfaciliteten, og opretholder nationalt finansierede investeringer. Det henstillede også, at Slovenien, når den økonomiske situation tillader det, skulle føre en finanspolitik, der tager sigte på at opnå en forsvarlig budgetstilling på mellemlang sigt og sikre finanspolitisk holdbarhed på mellemlang sigt, og samtidig skulle øge investeringerne med henblik på at løfte vækstpotentialet.
- (18) Ifølge Kommissionens forårsprognose 2022 og de oplysninger, der er indeholdt i Sloveniens stabilitetsprogram 2022, forventes den finanspolitiske kurs i 2022 at være understøttende med -2,6 % af BNP som henstillet af Rådet¹⁶. Slovenien agter løbende at støtte genopretningen ved at udnytte genopretnings- og resiliensfaciliteten til at

¹³ Tallene viser niveauet for de årlige budgetomkostninger ved de foranstaltninger, der er truffet siden efteråret 2021, herunder løbende indtægter og udgifter samt – hvor det er relevant – investeringsudgiftsforanstaltninger.

¹⁴ Det samlede antal fordrevne personer fra Ukraine til EU forventes gradvist at nå op på 6 mio. ved udgangen af 2022, og deres geografiske fordeling anslås på grundlag af størrelsen af den eksisterende diaspora, den relative befolkning i den modtagende medlemsstat og den faktiske fordeling af fordrevne personer fra Ukraine i hele EU pr. marts 2022. Med hensyn til budgetudgifterne pr. person er skønnene baseret på Kommissionens Fælles Forskningscenters Euromod-mikrosimuleringsmodel, hvor der tages hensyn til både de kontantoverførsler, som de fordrevne personer kan have ret til, og naturalydelse som såsom uddannelse og sundhedspleje.

¹⁵ Rådets henstilling af 18. juni 2021 med Rådets udtalelse om Sloveniens konvergensprogram for 2021 (EUT C 304 af 29.7.2021, s. 116).

¹⁶ Hvis indikatoren er negativ (positiv), betyder det, at væksten i de primære udgifter ligger over (under) den økonomiske vækst på mellemlang sigt, hvilket er tegn på en ekspansiv (kontraktiv) finanspolitik.

finansiere yderligere investeringer som henstillet af Rådet. Det positive bidrag til den økonomiske aktivitet fra udgifter finansieret med tilskud fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-midler forventes at stige med 0,2 procentpoint i forhold til 2021. Nationalt finansierede investeringer skønnes at indebære et ekspansivt bidrag til den finanspolitiske kurs på 0,9 procentpoint i 2022¹⁷. Slovenien planlægger derfor at opretholde nationalt finansierede investeringer som anbefalet af Rådet. Samtidig ventes væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter (ekskl. nye foranstaltninger på indtægtssiden) i 2022 at indebære et ekspansivt bidrag på 1,6 procentpoint til den samlede finanspolitiske kurs. Dette betydelige ekspansive bidrag omfatter den yderligere virkning af foranstaltningerne til afhjælpning af de økonomiske og sociale følger af stigningen i energipriserne (0,4 % af BNP) samt omkostningerne ved at yde midlertidig beskyttelse til fordrevne personer fra Ukraine (0,1 % af BNP). Den højere stigning i forbrugerpriserne i forhold til BNP-deflatoren forventes at påvirke det ekspansive bidrag fra nationalt finansierede primære løbende udgifter i 2022 ved at øge udgifterne til det offentlige forbrug af varer og tjenesteydelser samt til sociale ydelser som følge af indeksering og til offentlige lønninger som følge af det stigende lønpres.

- (19) I 2023 forventes den finanspolitiske kurs i Kommissionens forårsprognose 2022 at ligge på -0,1 % af BNP, hvis der gås ud fra, at kursen ikke ændres¹⁸. Slovenien forventes fortsat at anvende tilskuddene fra genopretnings- og resiliensfaciliteten i 2023 til at finansiere yderligere investeringer til støtte for genopretningen. Det positive bidrag til den økonomiske aktivitet fra udgifter finansieret med tilskud fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-midler forventes at stige med 0,6 procentpoint i forhold til 2022. Nationalt finansierede investeringer skønnes at indebære et ekspansivt bidrag til den finanspolitiske kurs på 0,2 procentpoint i 2023¹⁹. Samtidig ventes væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter (ekskl. nye foranstaltninger på indtægtssiden) i 2023 at indebære et ekspansivt bidrag på 0,7 procentpoint til den samlede finanspolitiske kurs. Dette omfatter virkningen af udfasningen af de foranstaltninger, hvormed der tages højde for stigningen i energipriserne (0,4 % af BNP).
- (20) Ifølge stabilitetsprogrammet 2022 forventes det offentlige underskud gradvist at falde til 2,1 % af BNP i 2024 og til 1,7 % i 2025. Det offentlige underskud ventes derfor at nå 3 % af BNP inden 2023 og forblive under 3 % af BNP inden for programmets tidshorisont. Ifølge programmet ventes den offentlige gældskvote at falde senest i 2025, nærmere bestemt til 69,5 % i 2024 og at falde yderligere til 68 % i 2025. På grundlag af Kommissionens analyse synes risiciene for gældsberedygtigheden at være høje på mellemlang sigt.
- (21) Den offentlige finansiering af sundhedssystemet ligger under EU-gennemsnittet (72,8 % i 2019 mod 79,7 % i EU). Udgifterne til sundhedspleje forventes imidlertid at stige med 1,5 procentpoint af BNP mellem 2019 og 2070, og udgifterne til langtidspleje vil blive fordoblet i 2055. Ud over spørgsmål om adgang til

¹⁷ Andre nationalt finansierede investeringsudgifter skønnes at indebære et neutralt bidrag på 0,0 procentpoint af BNP.

¹⁸ Hvis indikatoren er negativ (positiv), betyder det, at væksten i de primære udgifter ligger over (under) den økonomiske vækst på mellemlang sigt, hvilket er tegn på en ekspansiv (kontraktiv) finanspolitik.

¹⁹ Andre nationalt finansierede investeringsudgifter skønnes at indebære et neutralt bidrag på 0,0 procentpoint af BNP.

sundhedspleje og langtidspleje, som allerede er godt dækket i genopretnings- og resiliensplanen, står Slovenien over for store risici for den finanspolitiske holdbarhed på mellemlang og lang sigt som følge af udgifter i forbindelse med den aldrende befolkning. Landet har i de seneste år iværksat omfattende reformer inden for sundhedspleje og langtidspleje. De vil blive gennemført i flere faser og for det meste udvide adgangen til tjenester af høj kvalitet og forbedre sociale rettigheder og inklusion. Selv om dette vil lægge yderligere pres på de offentlige finanser, vil det være afgørende for Slovenien at foreslå en række foranstaltninger for at etablere et stabilt indtægtsgrundlag og ikke underminere budgetsaldoen på mellemlang og lang sigt.

- (22) Den 11. marts 2022 vedtog nationalforsamlingen ændringer af loven om personlig indkomstskat, som skønnes at have en negativ forøget budgetvirkning på 0,4 % i 2022, 0,3 % i 2023, 0,3 % i 2024 og 0,3 % i 2025. Simuleringer fra Sloveniens finanspolitiske råd viser, at disse personskattenedsættelser kan øge den offentlige gæld med mellem 4 og 14 procentpoint af BNP på mellemlang sigt. Der er indtil videre ikke foreslået nogen kompenserende foranstaltninger, men der er betydelige muligheder for at øge skatteindtægterne i Slovenien. Slovenien kunne f.eks. generere flere indtægter fra miljøafgifter, f.eks. ved at fjerne miljøskadelige subsidier (såsom punktafgiftsrefusionen for erhvervsmæssig transport), indeksere energiafgifter eller indføre afstandsbaseerede afgifter for personbiler. En anden potentiel indtægtskilde ville være højere periodiske skatter på fast ejendom, da de nuværende indtægter er forholdsvis lave i Slovenien (0,5 % af BNP mod 1,2 % af BNP i EU-gennemsnittet). En tilpasning af ejendomsværdierne til markedsværdierne og hensyntagen til bygningers energimæssige ydeevne kan være vækstfremmende, mindske ulighed og fremme energieffektivitet.
- (23) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra b), i og bilag V, kriterie 2.2, til forordning (EU) 2021/241 indeholder genopretnings- og resiliensplanen et omfattende sæt gensidigt forstærkende reformer og investeringer, som skal gennemføres senest i 2026. Disse hjælper med at håndtere alle eller en betydelig del af de økonomiske og sociale udfordringer, der er skitseret i de landespecifikke henstillinger, som Rådet rettede til Slovenien i forbindelse med det europæiske semester i 2019 og 2020, såvel som i alle landespecifikke henstillinger, der er blevet udstedt før datoen for vedtagelse af planen. Planen giver navnlig et passende svar på en lang række økonomiske, sociale og miljømæssige udfordringer, som Slovenien står over for. I følge planen indføres reformer og investeringer, der tager fat på en betydelig del af de udfordringer, der er identificeret i de landespecifikke henstillinger til Slovenien som led i det europæiske semester. Planen omhandler navnlig udfordringer i forbindelse med finanspolitikker og offentlige finanser, sociale sikkerhedsnet, beskæftigelse og sociale forhold, erhvervsklima og investeringer i FoU og den grønne og digitale omstilling.
- (24) Gennemførelsen af Sloveniens genopretnings- og resiliensplan forventes at bidrage til yderligere at fremme den grønne og den digitale omstilling. Foranstaltningerne til støtte for klimamål i Slovenien omfatter et beløb, der svarer til 42,4 % af planens samlede tildeling, mens foranstaltningerne til støtte for digitale mål omfatter et beløb, der svarer til 21,4 % af planens samlede tildeling. En fuld gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen i overensstemmelse med de relevante milepæle og mål vil hjælpe Slovenien med at komme sig hurtigt oven på covid-19-krisen og samtidig styrke landets modstandsdygtighed. Det er fortsat vigtigt systematisk at inddrage arbejdsmarkedets parter og andre relevante interessenter for at sikre en

vellykket gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen samt af andre økonomipolitiske og beskæftigelsespolitiske tiltag, der går ud over planen, og således sikre et bredt ejerskab til den overordnede politiske dagsorden.

- (25) Slovenien har endnu ikke fremlagt partnerskabsaftalen og de øvrige programmeringsdokumenter vedrørende samhørighedspolitikken²⁰. Slovenien vil i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1060 af 24. juni 2021 tage hensyn til de relevante landespecifikke henstillinger i forbindelse med programmeringen af midlerne under samhørighedsfondene for perioden 2021-2027. Dette er en forudsætning for at øge effektiviteten og få størst mulig merværdi af den finansielle støtte, der modtages via samhørighedsfondene, og samtidig fremme koordineringen, komplementariteten og sammenhængen mellem disse fonde og Unionens øvrige instrumenter og fonde. En vellykket gennemførelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten og af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken kræver også, at flaskehalsene for investeringer til støtte for den grønne og den digitale omstilling og en afbalanceret territorial udvikling fjernes.
- (26) I overensstemmelse med den opfordring, som EU's stats- og regeringschefer fremsatte i Versailleserklæringen, er formålet med REPowerEU-planen at udfase Den Europæiske Unions afhængighed af import af fossile brændstoffer fra Rusland så hurtigt som muligt. Med henblik herpå er man i dialog med medlemsstaterne i færd med at udpege de bedst egnede projekter, investeringer og reformer på nationalt, regionalt og EU-plan. Disse foranstaltninger skal reducere den samlede afhængighed af fossile brændstoffer og flytte importen af fossile brændstoffer væk fra Rusland.
- (27) Slovenien har forpligtet sig til at udfase kul i elproduktionen senest i 2033. For at nå dette ambitiøse mål omfatter den slovenske genopretnings- og resiliensplan væsentlige reformer og investeringer, der har til formål at: i) øge andelen af vedvarende energikilder i det endelige bruttoenergiforbrug, ii) lette adgangen til og integrationen af anlæg til produktion af vedvarende energikilder i elnettet og iii) forbedre energieffektiviteten og renoveringer af offentlige bygninger. Foranstaltningerne i planen er et vigtigt skridt i retning af at fjerne hindringer for udstedelse af tilladelser, men Slovenien bør øge sin indsats. Landet bør træffe yderligere foranstaltninger ud over sin nuværende genopretnings- og resiliensplan for at lette godkendelsen af vedvarende energikilder, herunder vind- og solenergi projekter på land. Slovenien fastsatte i sin nationale energi- og klimaplan et mål på 27 % som sit bidrag til EU's 2030-mål for vedvarende energi. Dette er betydeligt lavere end andelen af vedvarende energi på 37 % i 2030 baseret på bilag II til forordning (EU) 2018/1999 om forvaltning. Slovenien nåede sin andel af energi fra vedvarende energikilder i 2020 i det udvidede endelige energiforbrug ved at anvende EU's mekanisme for grænseoverskridende samarbejde i overensstemmelse med direktiv (EU) 2018/2001 (gennem statistiske overførsler). Der er behov for yderligere forhøjelser af ambitionsniveauet for at reducere drivhusgasemissionerne, styrke den vedvarende energi og øge energieffektiviteten, hvis Slovenien skal opfylde "Fit for 55"-målet.

²⁰ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1060 af 24. juni 2021 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond Plus, Samhørighedsfonden, Fonden for Retfærdig Omstilling og Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond og om finansielle regler for nævnte fonde og for Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden, Fonden for Intern Sikkerhed og instrumentet for finansiell støtte til grænseforvaltning og visumpolitik. EUT L 231 af 30.6.2021, s. 159.

Derfor vil det øgede ambitionsniveau for vedvarende energi på EU-plan og behovet for at diversificere energiforsyningen, som yderligere forstærkes af den nye geopolitiske virkelighed og energimarkedet, kræve optrapning af politikker og foranstaltninger til støtte for yderligere udbredelse af vedvarende energi. Mens naturgas kun tegner sig for 11,3 % af energimikset, importerer Slovenien 100 % af sin naturgas fra Rusland sammenlignet med EU-gennemsnittet på 44 % ifølge data fra 2020. Olie udgør 30,9 % af Sloveniens energimiks, men kun 13 % heraf importeres fra Rusland²¹. Gas spiller stadig en vigtig rolle i Sloveniens energimiks og er en vigtig energikilde for industrien, samtidig med at den giver den nødvendige fleksibilitet i energisektoren. På grund af den store afhængighed af russisk gas kan der være behov for at forbedre sammenkoblingerne med nabomedlemsstater og den dermed forbundne gasinfrastruktur for at diversificere gasforsyningen. Det anbefales så vidt muligt at fremtidssikre nye infrastruktur- og netværksinvesteringer i forbindelse med gas for at lette deres langsigtede bæredygtighed via fremtidige ændringer til anvendelse af bæredygtige brændstoffer.

- (28) Den hurtigere omstilling til klimaneutralitet og væk fra brugen af fossile brændstoffer vil medføre betydelige omstrukturingsomkostninger i adskillige sektorer, men Slovenien vil som led i samhørighedspolitikken kunne trække på mekanismen for retfærdig omstilling til at mindske omstillingens socioøkonomiske virkning i de hårdest ramte områder. Slovenien vil også kunne trække på Den Europæiske Socialfond Plus til at forbedre beskæftigelsesmulighederne og styrke den sociale samhørighed.
- (29) Rådet har på baggrund af Kommissionens vurdering gennemgået stabilitetsprogrammet 2022, og dets holdning afspejles i henstilling 1 nedenfor.
- (30) I betragtning af de nære indbyrdes forbindelser mellem euomedlemsstaternes økonomier og deres kollektive bidrag til Den Økonomiske og Monetære Unions virkemåde henstillede Rådet, at medlemsstaterne i euroområdet træffer foranstaltninger, herunder gennem deres genopretnings- og resiliensplaner, til at efterkomme henstillingen vedrørende den økonomiske politik i euroområdet. For Sloveniens vedkommende afspejles dette især i henstilling 1 og 2 nedenfor.

HENSTILLER, at Slovenien i 2022 og 2023 iværksætter tiltag med henblik på at:

1. sikre i 2023, at væksten i nationalt finansierede løbende udgifter er i overensstemmelse med en overordnet neutral finanspolitisk kurs, under hensyntagen til fortsat midlertidig og målrettet støtte til husholdninger og virksomheder, som er mest sårbare over for stigninger i energipriserne, og til personer på flugt fra Ukraine, være rede til at tilpasse de løbende udgifter til den omskiftelige situation, øge de offentlige investeringer i den grønne og den digitale omstilling og i energisikkerhed, bl.a. ved at anvende genopretnings- og resiliensfaciliteten, RePowerEU og andre EU-fonde, for perioden efter 2023, føre en finanspolitik, der tager sigte på at opnå en forsvarlig budgetstilling på mellemlang sigt, sikre den langsigtede finanspolitiske holdbarhed i sundheds- og langtidsplejesystemerne, indføre kompenserende

²¹ Eurostat (2020), import fra Rusland i forhold til den samlede import. For gennemsnittet for EU-27 er den samlede import baseret på import fra lande uden for EU-27. For Slovenien omfatter den samlede import handel inden for EU. Olietallet henviser til raffinerede olieprodukter.

foranstaltninger for at afslutte overgangen fra beskatning af arbejde, herunder ved at genskabe balancen i retning af mere grønne og vækstfremmende skatter

2. fortsætte gennemførelsen af sin genopretnings- og resiliensplan i overensstemmelse med de milepæle og mål, der er anført i Rådets gennemførelsesafgørelse af 28. juli 2021, fremlægge programmeringsdokumenterne vedrørende samhørighedspolitikken for 2021-2027 med henblik på at afslutte forhandlingerne med Kommissionen og efterfølgende påbegynde gennemførelsen heraf
3. diversificere importen af fossile brændstoffer og mindske den samlede afhængighed af fossile brændstoffer ved at fremskynde udbredelsen af vedvarende energikilder, navnlig ved yderligere at strømline tilladelsesprocedurerne, og styrke eldistributionsnettet, øge gennemførelsen af energieffektivitetsforanstaltninger, navnlig i byggesektoren, elektrificering af transportsektoren og ved at sikre, at energiinfrastruktur og sammenkoblinger har tilstrækkelig kapacitet.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

*På Rådets vegne
Formand*